

AZ ELLENTÉTEK KIÉLEZŐDÉSE

1. Konzervatív ellentámadás

- 1843/44. ogy. berekesztése után
- Metternich: új taktika: megfélemlítés, nyílt erőszak, megvesztegetés és mérsékelt reformok
- Például: közlekedés fejlesztésére adtak 100 ezer forintot –Széchenyit bízták meg vele
- újkonzervatívokra támaszkodik – Apponyi György, Jósika Samu
- Ellentámadás a vármegyék ellen: adminisztrátori rendszer bevezetése
- a vármegyék élére, az ellenzéki főispánok mellé kormánybiztosokat, adminisztrátorokat küldtek
- Cél: a megyékben konzervatív, kormánypári erők többségbe juttatása
- Bihar: Tisza Lajos adminisztrátor
- Eszközök: megvesztegetések, leitatások, stb. de: Tisza hajdúi összevagdalták az ellenzéki követeket

2. A fontolva haladók fellépésének következménye:

- a liberális ellenzék nem egységes
- a liberális ellenzéken belül ellentétek: mérsékelték - radikálisok
- pl.: 1841. Nemzeti Kör megalakulása: 1846: elnöke – Teleki László – radikális – köv.: a mérsékelték megalakították a Pesti Kört
- de: Batthyány Lajos, Deák Ferenc, Kossuth Lajos – az egység mellett álltak ki
- centralisták megnyerése – köv.: a centralisták felhagytak a megyei autonómia támadásával – a Pesti Hírlap élére Csengery Antal került, aki Telekivel, Batthyányval és Kossuthtal együtt szerkesztette a lapot.

3. A galíciai felkelés

- 1846. Nemesi felkelés Galíciában és Krakkóban – nem valósították meg a nemesi vezetők a jobbágyszabadítást
- köv.: a bécsi kormány lengyel és ukrán parasztok körében szított jobbágylázadással fojtatta vérbe a felkelést
- köv.: a magyar politikai élet polarizálódása

4. A Konzervatív Párt megalakulása

- az újkonzervatívok reakciója: óvakodni kell a gyors átalakulástól
- kisebb reformokkal kell kielégíteni a tömegek követeléseit
- 1846. a Konzervatív Párt megalakítása – vez.: Desseffy Emil: cél:
- mérsékelt reformok, birodalmi egység, kormány támogatása
- a megyékben és az országgyűlésen a többség támogatásának a megszerzése

5. Ellenzéki Nyilatkozat

- Kossuth következtetése: gyorsabb változásokra van szükség, hogy a katasztrófát (mint Galíciában) el lehessen kerülni
- 1847. Ellenzéki Párt megalakulása – a liberálisok egységes szervezete – vezetőjük: Teleki László
- 1847. március 15. Pest gyűlés több, mint ezer ellenzéki részvételével
- Bizottság választása – Ellenzéki Nyilatkozat megfogalmazása
- A Bizottság tagjai: Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Eötvös József, Teleki László, Pulszky Ferenc, Szemere Bertalan
- Az Ellenzéki Nyilatkozatban megfogalmazott program:

- Kötelező örökváltság állami kártalanítással
- Parlamentnek felelős kormány
- Polgári szabadságjogok
- A nemesi kiváltságok felszámolása
- Közteherviselés
- Törvény előtti egyenlőség
- Ősiség és kilenced eltörlése
- DE: a Birodalom egysége mellett foglaltak állást

6. Radikális irányzatok

- negyvenes évek: új, fiatal politikusnemzedék színrelépte
- nem nemesi származású művészek, tanárok, diákok: Petőfi Sándor, Jókai Mór, Vasvári Pál, Degré Alajos, Irinyi József, Irányi Dániel
- radikális, forradalmi megoldások hívei: jobbágyfelszabadítás, nemzeti függetlenség
- nincs egységes eszmerendszerük
- szervezeteik: Fiatal Magyarország, Tízek Társasága
- Pilvax Kávéház, Életképek
- Jó kapcsolat a liberális politikusokkal

7. Az utolsó rendi országgyűlés

- 1847/48-as országgyűlés: az előkészítő választásokon nagy harc a konzervatívok és a liberálisok, valamint az ellenzékiek között
- Eötvös József, Deák Ferenc háttérbe szorítása – a kormányzat sikere
- DE: Kossuth megválasztása országgyűlési követé Pesten – az ellenzék vezérévé vált Pozsonyban
- Alsótábla: kiegyenlített erőviszonyok
- Kossuth: az adminisztrátorok elleni sérelmi politikát állította előtérbe
- célja: a többség megnyerése – az adminisztrátori rendszerrel szemben egységes az ellenzék
- De: megbukott az adminisztrátori rendszer felszámolásának a követelése – nem került sor jelentős reformokra
- Reformjavaslatok elfogadása az országgyűlésen: ősiség eltörlése, kényszerítő örökváltság, háziadó elvállalása
- NEM fogadták el: kötelező örökváltság + mérsékelt reformok
- 1847.: baljóslatú év Európában: aszály, fagy, esőzések – köv.: éhínség fenyeget, nyomor (előzőleg: burgonya – és gabonavész miatti éhezések)